

Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

**Mededeling van de Raad van het BIPT
van 22 december 2025
over
de resultaten van de raadpleging inzake neutral host**

INHOUDSOPGAVE

1.	Retroacta	3
2.	Evaluatie van de antwoorden op de raadpleging	4
3.	Volgende stappen	6

1. Retroacta

1. In 2024 werden de richtlijnen voor M-O DAS¹ in een werkgroep met verschillende stakeholders binnen de sector geactualiseerd, teneinde rekening te houden met ASTRID² en de komst van 5G. Deze actualisatie werd gepubliceerd in de Mededeling van de Raad van het BIPT van 14 april 2025 over de minimale technische specificaties voor indoorantennesystemen.
2. De richtlijnen van het BIPT zijn momenteel beperkt tot passieve infrastructuur. Na afloop van de werkzaamheden in verband met passieve infrastructuur werd aangegeven dat de volgende stap de implementatie van actieve multi-operator binnenhuisoplossingen zou kunnen zijn, waaronder de implementatie van small cells door een "*neutral host*".
3. Communicatie via Wi-Fi (inclusief Wi-Fi-calling³) is reeds sterk ingeburgerd. Toch bieden mobiele netwerken een sterkere beveiliging tegen bedreigingen zoals onderschepping en fishing, en een veilige authenticatie via de (e)SIM⁴-technologie⁵. Een preferentiële connectie op het mobiele netwerk blijft daarom zeer dikwijls aangewezen. De klassieke Wi-Fi offloading⁶ zou in principe aangevuld of vervangen moeten kunnen worden door een offloading via betrouwbare binnenhuis 5G-netwerken.
4. Het BIPT gaat ervan uit dat er voor de indoordekking een strategische rol is weggelegd voor meerdere toegangstechnologieën. Hierbij zullen de 5G- en 6G-netwerken ook een cruciale rol innemen.
5. Een van de mogelijkheden om een betere 5G -en 6G indoor te realiseren is via "*neutral host*"-oplossing. De aanpak met behulp van een *neutral host* kan de implementatie- en operationele kosten verlagen, omdat meerdere operatoren dezelfde infrastructuur gebruiken, terwijl de dekking sterk verbetert en de mededinging gewaarborgd blijft door de dienstdifferentiatie. (Het principe van de bouw en exploitatie van een *neutral host* is niet enkel toepasbaar op indoor netwerken, maar ook publiek toegankelijke plaatsen zoals sportstadia, smart cities, enz....)
6. De *neutral host* is een serviceprovider die als tussenpartij functioneert tussen de eigenaar van het gebouw, die het gebouw voorziet van de nodige bekabeling (bijv. cat. 6A ethernet of glasvezel), en de mobiele netwerkoperatoren, inclusief hun MVNO⁷'s en roamingpartners. Hierbij zijn volgende elementen belangrijk:
 - Seamless handover met het netwerk van de MNO⁸ is noodzakelijk.

¹ Multi-Operator Distributed Antenna System.

² All-round Semi-cellular Trunking Radio communication system with Integrated Dispatchings. De naamloze vennootschap van publiek recht A.S.T.R.I.D. werd opgericht in 1998 om een gezamenlijk communicatienetwerk voor alle hulp- en veiligheidsdiensten uit te bouwen.

³ Wi-Fi Calling, ook wel bekend als Voice over Wi-Fi (VoWiFi), is een functie waarmee je kunt bellen, sms'en en videogesprekken voeren via een Wi-Fi-netwerk in plaats van via het mobiele netwerk van je provider.

⁴ Subscriber identity module.

⁵ eSIM-technologie, of embedded SIM, is een digitale simkaart die rechtstreeks in een apparaat is ingebouwd. In plaats van een fysieke simkaart te plaatsen, kan een gebruiker een abonnement activeren en beheren via een digitale download, waardoor het makkelijker wordt om tussen providers te wisselen en meerdere nummers op één apparaat te gebruiken.

⁶ Wi-Fi offloading, ook wel bekend als mobiele data offloading, is het proces van het omleiden van mobiel netwerkverkeer naar Wi-Fi-netwerken om de overbelasting van mobiele netwerken te verminderen en de gebruikerservaring te verbeteren.

⁷ Mobile Virtual Network Operator.

⁸ Mobile Network Operator.

- Ook mag er geen voorkeursbehandeling zijn van de klanten van de ene mobiele operator ten opzichte van die van de andere.
 - Transparant (en zonder kost) te werk gaan voor de eindgebruiker die enkel de mobiele operator als contactpunt heeft.
 - Combinatie/interworking met Wi-Fi is een optie.
 - Rekening houdende met de uitfasering van 2G en 3G komen enkel 4G en 5G in aanmerking.
7. Er worden geen aanbevelingen gedaan voor het commercieel model. De commerciële overeenkomst is een zaak tussen de eigenaar, de *neutral host* en de operatoren. Het is evident dat de *neutral host* een correcte vergoeding moet ontvangen voor de diensten die hij aanbiedt. Hoewel het theoretisch mogelijk is dat elke gebouweigenaar zich zou profileren als *neutral host* lijkt het toch aangewezen dat hiervoor een beroep gedaan wordt op een gespecialiseerd bedrijf dat over de nodige ervaring en know-how beschikt.
 8. Terwijl het ontwerp, de realisatie en bekabeling van een DAS sterk afhankelijk zijn van de gebruikte frequentiebanden en technologie kan een "*neutral host*"-netwerk, eens de glasvezelkabel in het gebouw gelegd werd, vrij flexibel ingezet worden voor toekomstige evoluties.
 9. Teneinde af te tasten en na te gaan of er geen wijzigingen nodig zijn aan het wetgevend kader en wat de mogelijke rol van het BIPT zou kunnen zijn, werd een openbare raadpleging georganiseerd. Deze raadpleging liep van 11 augustus 2025 tot 1 oktober 2025.

2. Evaluatie van de antwoorden op de raadpleging

10. Zowat alle stakeholders staan positief tegenover de *neutral host* voor binnenhuisdekking, op één mobiele operator na. De neutrale gastheerbenadering kan zeer effectief zijn wanneer een multi-operator systeem vereist is en is een belangrijke stap vooruit voor de dekking van ziekenhuizen, WZC's, shopping centra, sportaccommodatie, musea, parkings, enz..
11. De belanghebbenden zijn het vrijwel eens dat een *neutral host* veel voordelen heeft. Het wordt voor alle operatoren eenvoudiger, efficiënter, goedkoper en sneller om binnenhuisdekking te realiseren via een SPOC⁹ en één verantwoordelijke. Eén centrale partij coördineert de uitrol, wat leidt tot minder vertragingen en minder dubbele werkzaamheden. Bovendien hebben eigenaars zelf meer tools in handen om een adequate mobiele dekking binnen hun gebouwen te voorzien.
12. Als nadelen worden het gebrek aan differentiatie, het verlies aan overzicht van de MNO's en het gevaar op exclusieve rechten van de *neutral host*, die als het ware een monopoliepositie krijgt binnen een bepaald gebouw, aangehaald door de stakeholders. Er dient ook gedacht te worden aan de trend tot het instellen van eventuele indoorantennetaksen.
13. Het BIPT gaat ervan uit dat er een natuurlijke drijfveer tot samenwerking moet ontstaan bij operatoren, aangezien ook zij profiteren van verbeterde indoor dekking en de financiële voordelen van een gezamenlijk indoorsysteem. Indoorinstallaties waarop slechts één operator ingekoppeld is, zijn niet geschikt voor publieke toegankelijke ruimtes of grote (kantoor)gebouwen.

⁹ Single Point of Contact.

14. Verder is het duidelijk dat iedereen wel degelijk kandidaat moet kunnen zijn om als *neutral host* op te treden, met inbegrip van de operatoren. De voorbije ervaring van de passieve M-O DAS - systemen wijst uit dat operatoren bijna altijd inkoppelen op het M-O DAS (slechts in 4 gevallen van de 152 gebeurde dat niet). Het BIPT zal de mobiele operatoren verder stimuleren om samen te werken en de kosten te drukken voor een multi-operator aanpak met small cells.
15. Het BIPT is van mening dat er stap per stap gewerkt moet worden. Een *neutral host* gebaseerd op een MORAN¹⁰-netwerk, gebaseerd op de reeds vergunde frequenties, is de eerste stap. Hiervoor moeten geen frequenties gedeeld worden en wetswijzigingen zijn voor dit punt dan ook niet nodig. Er wordt voorgesteld om de procedures te laten evolueren naar (op MORAN gebaseerde) actieve systemen door het M-O DAS-proces uit te breiden tot actieve oplossingen.
16. Een van de punten die wel verduidelijkt moet worden is de vraag welke bepalingen inzake 5G-security van toepassing zijn op de *neutral host*.
17. De *neutral host*-constructie moet een vrijwillige keuze blijven, maar een leidraad voor de klant is wenselijk.
18. Er zal niet overgegaan worden tot de identificatie van een speciale frequentieband voor de *neutral host*. Dit zou leiden tot spectrumfragmentatie en onderbenutting van deze specifieke frequentieband. Bovendien zou dit tot problemen kunnen leiden in verband met een gelijke behandeling inzake de betaling van spectrumrechten (art. 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie).

¹⁰ Multi Operator Radio Access Network.

3. Volgende stappen

19. Het BIPT wil de samenwerking voor actieve multi-operator installaties, in het bijzonder van *neutral host*, verder stimuleren. Hiertoe moet een eenvoudig, helder kader gecreëerd worden met aandacht voor de verantwoordelijkheden tussen studiebureaus, technische installateurs en de telecomoperatoren.
20. De M-O DAS-discussiegroep zal opnieuw opgestart worden om richtlijnen uit te werken die het gebruik van *neutral hosts* faciliteren.
21. Het bestaande M-O DAS-platform zal uitgebreid worden en richtlijnen uitwerken voor de *neutral hosts*.
22. Het BIPT heeft niet de ambitie om de installaties te certificeren, noch om lijsten met gecertificeerde installateurs te publiceren.
23. Het M-O DAS-project kan zeker als basis dienen. De activiteiten en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken partijen moeten worden geherdefinieerd in een "*neutral host*"-model met een operator of een derde partij.
24. Verdere samenwerking met de vastgoedsector, bij de ontwerpfase van gebouwen, blijkt nodig. Er is nood aan een efficiënt model om tegemoet te komen aan de toenemende vraag naar binnenhuisdekking.

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Peggy Valcke
Lid van de Raad

Stefaan Vyverman
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad